Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 21 kwietnia 1875.

61.

Ustawa z dnia 3 kwietnia 1875,

o środkach przeciwko rozszerzaniu się wszycy winnej (Phylloxera vastatrix).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Jak tylko właściciele winnic postrzegą znane z doświadczenia oznaki, które każą się domyślać istnienia wszycy winnej w ich winnicach, obowiązani są zawiadomić o tem natychmiast przełożonego gminy. Dowiedziawszy się, czy to w skutek tego doniesienia, czyli też w inny sposób, o oznakach, zapowiadających istnienie wszyscy winnej w winnicach, w obrębie gminy leżących, przełożony gminy zawiadomić o tem powinien niezwłocznie władzę administracyjną powiatową. Zarazem zabroni tenże tymczasowo, aż do dalszego rozporządzenia władzy administracyjnej powiatowej, wywozu z winnic dotkniętych, szczepów, tudzież rozsady, części roślinnych i innych przedmiotów na których owad znajdować się może (§. 18).

§. 2.

Gdy władza powiatowa administracyjna, w skutek takiego doniesienia, lub inną drogą, dowie się, że w winnicach postrzeżono oznaki istnienia wszycy winnej, zarządzi zbadanie tychże winnic i poleci znawcom (§. 14) uczynienie tego pod kierunkiem urzędowym.

§. 3.

Jeżeli w skutek dochodzenia urzędowego pokaże się, że w badanych winnicach nie ma wszycy winnej, władza administracyjna powiatowa odwoła zakaz wywozu wydany tymczasowo przez przełożonego gminy (§. 1).

§. 4.

Jeżeli zaś zostanie stwierdzone, że wszyca winna istnieje, natenczas badanie urzędownie polecone (§. 2), rozciągnąć należy stosownie do zdania znawców także i na sąsiednie winnice a zarazem wezwać właścicieli odleglejszych, na zarazę mniej wystawionych winnic, ażeby swoje winnice zbadali i o rezultacie donieśli władzy administracyjnej powiatowej albo bezpośrednio, albo przez przełożonego gminy. Władza administracyjna powiatowa potwierdzi wydany tymczasowo przez przełożonego gminy zakaz wywozu (§. 1), albo, jeżeli jeszcze nie został wydany, sama go wyda i rozciągnie takowy także na sąsiednie winnice, które według zdania znawców nie są dotknięte, lecz tylko podejrzane lub mocno zagrożone.

Zakaz ogłosić należy w sposób w miejscu używany i przez gazetę krajową, w tych okolicach powiatu, w których wino jest uprawiane a według okoliczności także w sąsiednich powiatach.

§. 5.

Dalsze środki, mające posłużyć do usunięcia zarazy i ochronienia winnic sąsiednich, może władza powiatowa zarządzić wtedy, jeżeli znawcy uznają, że dające się przewidzieć koszta nie przewyższą prawdopodobnych korzyści.

W takim razie władza powiatowa może dla ochronienia rozleglejszych winnic zarządzić w razie potrzeby i takie środki, które wymagają uszkodzenia lub zniszczenia winnic na gruntach dotkniętych i w najbliższej okolicy; następnie może zarządzić, aby przez czas oznaczony wino nie było wcale uprawiane na takich gruntach i aby takowe użyte zostały do uprawy czego innego.

Wykonanie tych środków polecić należy albo właścicielom gruntów, albo przełożonemu gminy a władza administracyjna powiatowa powinna dopilnować ich wykonania, lub sama takowe wykona.

§. 6.

Szkody, które za sobą pociąga zakaz wywozu szczepów, rozsady, części roślinnych i innych przedmiotów, na których owad znajdować się może, tudzież szkody, na które właściciel jest narażony w skutek otrzymanego na mocy §§. 4 i 18 polecenia urzędowego, ażeby zbadał swoje winnice, ponosi sam właściciel gruntu.

Za szkodę i wydatki, połączone z wykonaniem środków, na mocy §-fu 5-go zarządzonych, należy się wynagrodzenie właścicielowi gruntu, na którym były przeprowadzone.

Takowe będzie wypłacone na mocy §§. 7 i 8 ze składek złożonych przez wszystkich właścicieli winnic, w tym samym kraju leżących.

Prawo do tego wynagrodzenia traci się, jeżeli na właścicielu gruntu ciąży udowodniona wina w przyniesieniu lub rozszerzeniu zarazy, albo, jeżeli nie jest powolny rozporządzeniom urzędowym wydanym na mocy §-fu 5-go a tego nie usprawiedliwi.

§. 7.

Władza administracyjna powiatowa, uznawszy na podstawie orzeczenia znawców, że poszkodowany ma prawo do wynagrodzenia, poleci dwom przysięgłym taksatorom oznaczyć cyfrę takowego na miejscu z przyzwaniem przełożonego gminy i poszkodowanego.

O zarządzeniu rokowania mającego na celu wynagrodzenie, zawiadomić należy wydział krajowy kraju, w którym się to dzieje, temu zaś waruje się prawo przysłania jednego lub dwóch delegatów, mających uczestniczyć w rokowaniu dla bronienia praw tych właścicielów winnic, którzy są obowiązani do płacenia składek (§§. 6 i 8).

Akta, tyczące się odbytych rokowań o wynagrodzenie, przedstawić należy władzy administracyjnej krajowej.

§. 8.

Za szkodę obliczoną stosownie do §-fu 7-go przyzna wynagrodzenie każdemu właścicielowi gruntu władza administracyjna krajowa po zniesieniu się z wydziałem krajowym, jeżeli nie zachodzi przeszkoda wzmiankowana w §. 6.

Przyznane wynagrodzenie rozłożone będzie na wszystkich właścicieli winnic w kraju, w którym szkoda miała miejsce, w ten sposób, że obliczony zostanie wzięty na przepis w ostatnim roku podatek gruntowy monarszy od tych winnic bez żadnego dodatku i na obliczoną tym sposobem ogólną sumę podatków po upływie każdego półrocza rozłożone będzie przeznaczone wynagrodzenie podług odsetków.

Wynik rokowań o wynagrodzenie i rozkładu ogłoszą władze administracyjne powiatowe we wszystkich okolicach odpowiedniego kraju w których wino jest uprawiane i za pośrednictwem władzy administracyjnej krajowej zawiadomią o nim wydział krajowy. Ogłaszając takowy gminom oznajmić im należy zarazem, że wszystkim obowiązanym do składki, służy prawo rekursu.

Rekurs ten wnieść należy do władzy administracyjnej powiatowej w przeciągu dni 14, licząc od dnia ogłoszenia w gminie. Prawo rekursu służy także wydziałowi krajowemu a w tym przypadku rekurs powinien być wniesiony do władzy administracyjnej krajowej w przeciągu tego samego 14-dniowego terminu, licząc od uwiadomienia.

Rozstrzyganie rekursu jest rzeczą ministra rolnictwa.

Jeżeli nie wniesiono rekursu, lub gdy takowy będzie prawomocnie rozstrzygnięty, władza administracyjna krajowa poleci władzom administracyjnym powiatowym ściągnąć rozłożone prawomocnie składki na wynagrodzenie z najbliższą ratą podatku gruntowego. Wypłacenie poszkodowanym ściągniętych na wynagrodzenia kwot, zarządzi władza administracyjna krajowa.

§. 9.

Każdemu, kto mniema, że został w prawach swoich pokrzywdzony przez ustanowione ze strony władzy administracyjnej krajowej wynagrodzenie i rozkład (§. 8), wolno wystąpić na drodze prawa przeciwko więcej uwzględnionym; takie jednak postępowanie sądowe nie tamuje wykonania orzeczenia władzy administracyjnej.

§. 10.

Jeżeliby wykonanie środków zarządowych na mocy §-fu 5-go wymagało czynności przemijających na gruntach, które nie służą pod uprawę wina, właścicielowi należy się za wyrządzoną mu przez to szkodę, wynagrodzenie, które będzie obliczone i wypłacone stosownie do przepisów §§. 7, 8 i 9.

§. 11.

Właściciele gruntów powinni być powolni wszystkim rozporządzeniom, które w wykonaniu ustawy niniejszej wyda władza administracyjna.

Obowiązani są dozwolić osobom, wysłanym do zbadania winnic lub do wykonania innych zleceń władzy, ażeby na ich gruntach czyniły co należy, owszem, gdzie potrzeba, pomagać im bezpłatnie.

§. 12.

Władza administracyjna powiatowa obowiązana jest dopilnować, aby wszelkie środki, zarządzone w celu zapobieżenia szkodom od owadów, były wykonane a w razie potrzeby uskutecznić takowe drogą przymusową na koszt opieszałych. Przełożeni gmin wspierać powinni władzę administracyjną powiatową w sposób należyty.

§. 13.

Przeciwko orzeczeniom i rozporządzeniom władz administracyjnych, wydanym w wykonaniu tej ustawy, można także oprócz przypadku §-fu 8-go wnosić ustnie lub pisemnie do władzy administracyjnej powiatowej rekurs do wyższej władzy, w przeciągu 14 dni po ogłoszeniu czyli też po doręczeniu orzeczenia lub rozporządzenia.

Gdyby zwłoka groziła niebezpieczeństwem, władza administracyjna może pomimo wniesionego rekursu zarządzić wykonanie środków bezwarunkowo potrzebnych do usunięcia niebezpieczeństwa.

§. 14.

W czynnościach urzędowych, ustawą niniejszą wskazanych, władza administracyjna powiatowa postępować ma z współudziałem znawców.

Znawców tych mianuje ona sama na wypadek potrzeby, dla swego powiatu, zwyczajnie z grona członków towarzystw rolniczych powiatowych, lub więcej wykształconych właścicieli winnic i odbiera od nich przysięgę, że będą dopełniali obowiązków które na nich wkłada ustawa niniejsza.

Do narad przyzwać należy oprócz dwóch znawców i właścicieli gruntów także i przełożonych gmin.

§. 15.

Jeżeli chodzi o odwrócenie niebezpieczeństwa od winnic w rozmaitych powiatach, władze powiatowe których się to tyczy powinny porozumieć się ze sobą jakie przedsięwziąść środki a władza administracyjna krajowa może wydać rozporządzenia potrzebne do ujednostajnienia postępowania. W szczególności może ona w tym przypadku zastrzedz sobie wydawanie rozporządzeń, które kiedyindziej ma wydawać władza administracyjna powiatowa, lub też poruczyć jednej z interesowanych władz powiatowych kierowanie potrzebnemi środkami.

§. 16.

Koszta badań przez komisye wykonywanych a mianowicie dyety, koszta podróży i inne wynagrodzenia, należące się osobom urzędowym, znawcom i taksatorom (§. 7), tudzież koszta powstałe w skutek badań urzędowych i wynagrodzenia szkód, gdyby były potrzebne, ponosi skarb państwa.

§. 17.

Przekroczenie tej ustawy i rozporządzeń w wykonaniu takowej wydanych, karane będzie grzywną aż do 100 złotych. W razie wykroczenia przeciwko nakazowi wywozu szczepów itd. wzmiankowanemu w §§. 1 i 4 można rozciągnąć grzywny aż do 300 zł.

Grzywny wpływają do funduszu ubogich miejscowych.

Jeżeli grzywna nie może być ściągnięta od winnego z powodu, iż tenże nie jest w stanie płacenia, będzie zmieniona na karę uwięzienia, licząc jeden dzień aresztu za każde pięć złotych. Do rekursów przeciwko zawyrokowanej karze odnosi się także termin rekursowy wyznaczony w §-fie 13-tym. Przeciwko jednobrzmiącym wyrokom władz administracyjnych powiatowej i krajowej nie można odwoływać się do wyższej instancyi.

§. 18.

Minister rolnictwa ma dołożyć starania, ażeby stosownie do §-fu 14-go ustawy niniejszej dostateczna ilość osób była obznajmiona z objawami choroby wszawej winorośli i środkami zaradczemi przeciwko tejże, iżby władze powiatowe administracyjne mogły takowe powoływać na znawców (§. 14); tudzież ażeby nabyte z doświadczenia wiadomości, po czem poznać dotknięcie winorośli wszycą, na których przedmiotach owad ten gnieździć się może i jakiemi środkami można by temu zapobiedz, udzielane były ludności trudniącej się uprawą wina i odpowiednim władzom.

Minister rolnictwa będzie mocen kazać badać winnice nawet w takich okolicach w których nie odkryto oznak że są wszycą winną dotknięte i zakazać handlu szczepami w całym obwodzie w którym ustawa niniejsza obowiązuje lub w jego części.

§. 19.

Reprezentacyom krajowym pozostawia się prawo objęcia na fundusz krajowy obliczonych składek na wynagrodzenie (§§. 7, 8 i 10).

§. 20.

Wszelkie podania, dokumenty i rokowania w sprawie ustawą niniejszej urządzonej są wolne od stępli i opłat.

Uwolnienie to rozciąga się jednak tylko na postępowanie sądowe przewidziane w §-fie 9-tym.

§. 21.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

Tryest, dnia 3 kwietnia 1875.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Chlumecky** r. w.